

Kemikalieinspektionens tillsynsplan 2012

Tillsynsplan 2012

Best.nr. 511 026
Sundbyberg, januari 2012
Utgivare: Kemikalieinspektionen©
Beställningsadress: CM Gruppen, Box 11063, 161 11 Bromma
Tel: 08-5059 33 35, fax 08-5059 33 99, e-post: kemi@cm.se
Rapporten finns som nedladdningsbar pdf på www.kemi.se

Omslag och bilder: Kemikalieinspektionen
Tryck: CM Gruppen AB

Förord

Enligt *Miljö tillsynsförordning (2011:13)* ska en myndighet som tilldelats operativa tillsyns-
uppgifter avsätta resurser som i tillräcklig grad motsvarar behovet av tillsyn samt ha personal
med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet. Myndigheten ska också ha gjort en utredning
om tillsynsbehovet och årligen upprätta en tillsynsplan baserad på bl.a. behovsutredningen.

Syftet med behovsutredningen är att identifiera problemområden med avseende på graden av
riskminskning och möjligheten att påverka utvecklingen genom tillsyn.

Tillsynsplanen ger en överblick av det samlade operativa tillsynsbehovet och fungerar som ett
viktigt strategiskt styrdokument som gör det möjligt att se hur aktiviteter prioriteras i relation
till de resurser som finns tillgängliga. Vidare beskrivs de tillsynsprojekt som valts för året.

Planen har beslutats av Kemikalieinspektionens generaldirektör, Nina Cromnier.

Sundbyberg i januari 2012

Kemikalieinspektionen

Innehåll

Sammanfattning	7
Summary	8
1. Inledning	9
1.1 Behovsutredning	9
2. Kemiska produkter	10
2.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet	10
2.2 Behovsutredning	11
2.3 Resurser och prioritering	13
2.4 Projekt	13
3. Bekämpningsmedel	14
3.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet	14
3.2 Behovsutredning	14
3.3 Resurser och prioritering	16
3.4 Projekt	17
4. Varor	17
4.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet	17
4.2 Behovsutredning	18
4.3 Resurser och prioritering	20
4.4 Projekt	20
5. Sammanfattning	22
Bilaga 1 – Laglista	23
Bilaga 2 - Beräkning av antalet tjänster, Kemiska produkter	25
Bilaga 3 - Beräkning av antalet tjänster, Bekämpningsmedel	26
Bilaga 4 - Beräkning av antalet tjänster, Ämnen i varor	27
Bilaga 5 - SCB statistik - Antal företag med tillverkning eller import av varor	29
Bilaga 6 – Sammanställning av branschföreningar	32

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen delar in tillsynen i tre huvudområden; kemiska produkter, varor och bekämpningsmedel. Under varje huvudområde resoneras kring behov, resurser och prioriteringar samt en sammanställning av 2012 års planerade tillsynsprojekt. I denna plan presenteras en mycket kortfattad behovsutredning som tar upp olika strategier i tillsynen och vilka personalresurser som kan behövas för de olika tillsynsområdena.

Nedan ges en kort beskrivning av resurser och vissa inplanerade projekt för de olika huvudområdena. Behovsutredningen beskriver resurser som skulle behövas för att bedriva en idealnivå på tillsynen. Nästa kolumn anger det faktiska resursläget för 2012 och den sista anger några exempel på tillsynsprojekt. Projekten är närmare specificerade i rapporten. Så kallade tips (inkomna rapporter som visar på brister) tas också om hand i respektive område.

	Behovsutredning 2012 Antal tjänster - intervall	Tillsynsplan 2012 Antal tjänster	Antal tillsynsobjekt ca	Exempel på projekt
Kemiska produkter	6-11	9	1800	Tvätt- och rengöringsmedel, RIO (tillsyn i två olika regioner i Sverige) Nya företag Reach - visst samarbete med Echa
Bekämpningsmedel	2-4	2	250	Biocider
Ämnen i varor	7-88	6	högst 32000	Material i offentlig miljö Leksaker RoHS Analyser för vissa varugrupper
Sammanlagt	15 - 103	17	34 050	

Tillsynsplanen hanterar endast Kemikalieinspektionens (Kemi) operativa tillsynsarbete. I det operativa tillsynsarbetet inkluderas allt arbete före, under och efter inspektionerna, rapport-sammanställningar, viss inläsning på projektområdet, eventuellt deltagande på mässor eller andra informationsaktiviteter, möten med branscher eller föreläsningar för branscher etc. Andra arbetsområden såsom tillsynsvägledning, tillsynssamverkan inom EU eller återkoppling till regelutveckling m.m. är inte inkluderat i tillsynsplanen. Tillsynsvägledningen presenteras i en egen plan för tillsynsvägledning 2012-2014.

Summary

The Swedish Chemicals Agency divides enforcement into three main areas: chemical products, articles and pesticides. In each main area needs, resources and priorities are discussed and planned enforcement projects for 2012 are collated. This plan presents a very brief investigation of needs which addresses various strategies in enforcement and what personnel resources may be needed for the various areas of enforcement.

A brief description is given below of resources and certain planned projects for the various main areas. The investigation of needs describes resources that would be needed to undertake an ideal level of enforcement. The next column indicates the actual resource situation for 2012 and the last lists some examples of enforcement projects. The projects are more closely specified in the report. What are known as tip-offs (reports received pointing to deficiencies) are also dealt with in the area concerned.

	Investigation of needs 2012 Other positions - range	Enforcement plan 2012 Number of positions	Number of enforcement objects approx.	Examples of projects
Chemical products	6-11	9	1800	Detergents and cleaning products RIO (enforcement in two different regions in Sweden) New companies REACH – certain cooperation with ECHA
Pesticides	2-4	2	250	Biocides
Substances in articles	7-88	6	maximum 32 000	Materials in public environment Toys RoHS Analyses for certain article groups
Aggregate total	15 - 103	17	34 050	

The enforcement plan only deals with the operational enforcement activity of the Swedish Chemicals Agency (KemI). Operational enforcement activity includes all work before, during and after the inspections, report collation, certain scanning in the project area, attendance of trade fairs or other information activities, where appropriate, meetings with sector organisations or lectures for sector organisations etc. Other areas of work such as enforcement guidance, collaboration on enforcement in the EU or feedback to regulatory development etc. are not included in the enforcement plan. The enforcement guidance is presented in a separate plan for enforcement guidance 2012-2014.

1. Inledning

Enligt *Miljötillsynsförordning (2011:13)* ska en myndighet som tilldelats operativa tillsyns-uppgifter avsätta resurser som i tillräcklig grad motsvarar behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet. Myndigheten ska också ha gjort en utredning om tillsynsbehovet inom sina ansvarsområden och uppdatera den årligen med hänsyn till de förutsättningar som kan ha ändrats. Myndigheten ska också för sina verksamhetsområden varje verksamhetsår upprätta en tillsynsplan baserad på bl.a. behovsutredningen. Tillsynsplanen ska beskriva hur tillsynsarbetet ska bedrivas. Tillsynsarbetet ska också regelbundet följas upp och utvärderas. Både behovsutredningen och tillsynsplanen ska beslutas av den inom myndigheten som beslutar om användning av myndighetens resurser.

Tillsynsplanen ger en överblick av det samlade operativa tillsynsbehovet och fungerar som ett viktigt strategiskt styrdokument som gör det möjligt att se hur aktiviteter prioriteras i relation till de resurser som finns tillgängliga. Både arbetsfördelningen och prioriteringen underlättas med den överblicken.

Tillsynsplanen hanterar endast Kemikalieinspektionens (KemI) operativa tillsynsarbete.

I det operativa tillsynsarbetet inkluderas allt arbete före, under och efter inspektionerna, rapportsammanställningar, viss inläsning på projektområdet, eventuellt deltagande på mässor eller andra informationsaktiviteter, möten med branscher eller föreläsningar för branscher etc.

I Sverige bedriver även kommuner och länsstyrelser tillsyn på kemikalieområdet, detta arbete är omfattande och betydelsefullt. Dessa myndigheter har egna tillsynsplaner som bland annat beskriver deras kemikalietillsyn. Denna plan beskriver enbart KemI:s operativa tillsynsverksamhet.

Andra arbetsområden såsom tillsynsvägledning, tillsynssamverkan inom EU eller återkoppling till regelutveckling m.m. är inte inkluderat i tillsynsplanen. Tillsynsvägledningen presenteras i en egen plan för tillsynsvägledning 2012-2014.

Med tillsyn på kemikalieområdet avses här myndigheternas tillsynsområde över skydd av människors hälsa och den yttre miljön vid hantering av kemiska produkter, varor och biotekniska organismer enligt *Miljötillsynsförordning (2011:13)* Se bilaga 1 för en sammanfattning av de lagar, förordningar och föreskrifter som KemI har tillsynsansvar för. Dessa regler styr i första hand KemI:s tillsynsarbete.

Kemikalieinspektionen delar in tillsynen i tre huvudområden; kemiska produkter, varor och bekämpningsmedel. Under varje huvudområde resoneras kring behov, resurser och prioriteringar samt en sammanställning av 2012 års planerade projekt. I denna plan presenteras en mycket kortfattad behovsutredning som tar upp olika strategier i tillsynen och vilka personalresurser som kan behövas för de olika tillsynsområdena.

1.1 Behovsutredning

Syftet med behovsutredningen är att identifiera problemområden med avseende på graden av riskminskning och vår möjlighet att påverka utvecklingen genom tillsyn. Behovsutredningen kan utgå från följande frågor:

- ✓ Vilket underlag har vi för att bedöma tillsynsbehovet?
- ✓ Vilka problemområden kan vi identifiera?
- ✓ Vilka verksamheter och åtgärder bör bli föremål för tillsyn?
- ✓ Vilken eller vilka tillsynsmetoder ger störst påverkan/nytta?

Behovsutredningen tar inte hänsyn till givna resurser utan ska beskriva tillsynsbehovet utifrån identifierade problemområden, typ av verksamheter/branscher, lagstiftningskrav m.m. Det allra vanligaste är att beskriva detta med antal tjänster. I behovsutredningen finns en stor osäkerhet i beräkningen, vilket gör att behovet kan variera beroende vilken målsättning man har.

2. Kemiska produkter

2.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet

KemI har ansvar att bedriva tillsyn över tillverkare och importörer (primärleverantörer) i Sverige. I den operativa tillsynen av kemiska produkter granskar myndigheten framför allt att produktinformationen (märkning och säkerhetsdatablad) uppfyller de krav som ställs enligt kemikalielagstiftningen och att anmälningarna till produktregistret är riktiga. De företag som anmäler kemiska produkter varierar i storlek. De varierar också i antal importerade/tillverkade produkter, volymer samt i hur farliga produkterna är för hälsa och miljö. Det betyder att det finns en stor spännvidd mellan företagen vad gäller deras bidrag till kemiska risker i samhället och potentialen för riskminskning på marknaden.

Nedan ges en sammanställning för de regelområden som kan komma ifråga vad gäller tillsyn av kemiska produkter hos primärleverantörer. Observera att det inte är någon totallista.

Regelområden*	Beskrivning
Reach	Den europeiska kemikalielagstiftningen Reach, förordning 1907/2006/EG, är en stor lagstiftning som börjar gälla vid olika tidsspann ända fram till 2018. Regler om begränsningar och säkerhetsdatablad har redan trätt i kraft. Registreringsplikt började gälla den 1 december 2010 för högvolymämnen. Resten införs stegvis fram till 2018. Regler om särskilt tillstånd har ännu inte börjat gälla.
Klassificering och märkning	Klassificering och märkning av kemiska produkter enligt kriterier i KIFS 2005:7 och 1272/2008/EG (CLP)
Säkerhetsdatablad	Säkerhetsdatablad ska finnas för kemiska produkter enligt bilaga II till förordning 1907/2006/EG, REACH.
Förpackningsregler	Konsumentprodukter ska t.ex. ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning. KIFS 2008:2
Överlåtelsestillstånd	Särskilt farliga produkter kräver tillstånd för överlåtelse i Sverige . KIFS 2008:2
Produktregistret	Företag som tillverkar och importerar kemiska produkter behöver anmäla dessa till KemI:s produktregister.
Begränsningsregler	Begränsningar finns både nationellt och i EU-lagstiftning. Exempel är: <ul style="list-style-type: none"> § Bly i färger § Bensen § CMR*- ämnen till konsumenter § PFOS

	§ VOC i färger och lacker § Klorerade lösningsmedel * <i>Cancerframkallande, mutagena och reproduktionstoxiska ämnen</i>
Särskilda regler om tvätt- och rengöringsmedel	Begränsar användningen av svårnedbrytbara tensider och innehåller särskilda krav på innehållsdeklarationer m.m.
Produktsäkerhet	För kemiska produkter är det ovanligt att använda denna lag, men det kan förekomma om inga andra regler eller begränsningar finns

* Utförligare regelbeskrivningar finns i bilaga 1

Många av de företag som Kemikalieinspektionen bedriver tillsyn över finns registrerade i Kemikalieinspektionens produktregister. Företag som tillverkar, importerar eller till Sverige för in kemiska produkter ska anmäla verksamheten och produkterna till KemI:s produktregister. Registret är ett viktigt underlag för KemI:s urval av företag och underlättar planeringen av inspektionsverksamheten. Registret har cirka 2 900 företag och cirka 75 000 kemiska produkter anmälda.

2.2 Behovsutredning

Antalet tillsynsobjekt påverkar i hög grad tillsynsbehovet. I KemI:s produktregister finns de flesta tillsynsobjekten för kemiska produkter registrerade (tillverkare och importörer av kemiska produkter). Även omvärlden påverkar tillsynsbehovet som till exempel; regler, krav från regering, internationella nätverk, media och inkommande ärenden.

I produktregistret finns cirka 2 900 företag som tillverkar, importerar eller namnbyter¹ kemiska produkter. Cirka 1800 av dem säljer vidare sina produkter och det är dessa som KemI har tillsynsansvar över. Tidigare hade KemI också de s.k. ”egenanvändarna” (dvs. alla 2900 företagen), men den tillsynen har gått över till kommuner och länsstyrelser i och med nya miljötillsynsförordningen. Anledningen är att KemI:s fokus ska vara kemiska produkters utsläppande på marknaden. Företagen i produktregistret omsätts årligen med cirka 10 procent.

Cirka hälften av alla produkter i produktregistret är inte klassificerade som farliga. Många företag har också endast en eller några få kemiska produkter, vilket minskar behovet av tillsyn för dessa företag.

Strategier för urval

Det krävs strategier för urval av projekt och tillsynsobjekt. KemI:s övergripande mål i tillsynen är riskminskning. Nedan listas några kriterier som kan vara aktuella vid urval:

- ✓ **Regler**, särskilt nya regler. Reglerna styr i första hand vilken tillsyn som ska bedrivas eftersom reglerna är grunden för kravställandet i tillsynen.
- ✓ **Produkter/företag** med tillverkning/import av stora volymer eller många produkter vars produkter medför stor **exponering** och/eller stor **spridning**.

¹ Företag som packar om eller ändrar namn på kemiska produkter likställs med tillverkare. En anledning är att ny märkning och säkerhetsdatablad tillkommer som kan behöva kontrolleras.

- ✓ Företag med **brister i redovisningar** till produktregistret (t.ex. inga sammansättningsuppgifter). Dessa företag kan ha ett större tillsynsbehov än andra.
- ✓ Produkters **farlighetsklassificering**. De produkter som klassificeras som ofarliga bedöms ha ett lägre tillsynsbehov.
- ✓ Företag med produkter som innehåller **särskilt farliga ämnen**, eller ämnen som särskilt behöver fokuseras på.
- ✓ **Regleringsbrev och regeringsuppdrag.**
- ✓ **Region** Att begränsa tillsynen till ett geografiskt område ger fördelar rent logistiskt (resor).
- ✓ **Branscher** Användningsområde produktgrupp. Olika grupper kan ha olika stort behov av tillsyn.
- ✓ **Högriskgrupper** Produkter som används mer frekvent av exempelvis barn.
- ✓ **Krav från EU** T.ex. projekt i Reach-Forum, analys av växtskyddsmedel eller rapporteringskrav från kommissionen inom ett visst regelområde.
- ✓ **Omvärldsbevakning** Vad händer i arbetsmiljön, vilka brister är vanliga? Erfarenheter från, t.ex. Giftinformationscentralen och yrkeshygieniska avdelningar på vissa sjukhus.
- ✓ **Löpande tips** Brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om bristfälliga produkter eller förhållanden. De högprioriterade av dessa väljs ut för inspektion.

I en internationell jämförelse finns indikationer på att de resurser som läggs på tillsyn av kemiska produkter i Sverige ändå är bland de högsta i Europa. De erfarenheter som KemI haft i europeiska tillsynsätverk såsom CLEEN (Chemicals Legislation European Enforcement Network) och Reach-Forum stärker denna bild, utan att det finns några siffror på det.

Resursbehovet

Historiskt har företag blivit inspekterade ungefär vart 15:e år vad gäller kemiska produkter. I dokumentet *Policy och strategier i Kemikalieinspektionens tillsynsverksamhet* anges att; ”Målet är dock att uppnå den av kemikalieutredningen (SOU 2001:4) föreslagna inspektionsfrekvensen att företagen i produktregistret inspekteras minst vart femte år.” Svårigheten att sätta exakta siffror på tillsynsbehovet gör att KemI väljer att beskriva resursbehovet som ett intervall. De företag med störst behov skulle kunna inspekteras vart tredje år, medan det för de företag som har lägre behov kan räcka med vart tionde år. Vi antar i denna beräkning att cirka hälften av företagen i produktregistret har ett lägre tillsynsbehov bl.a. på grund av att produkterna har lägre farlighetsklassning eller att företagen arbetar mycket intensivt med sin interna kemikaliekontroll.

En uppskattning av resursbehovet för tillsyn på kemiska produkter ligger mellan **9-15 tjänster**. För beräkning av antalet tjänster se bilaga 2.

2.3 Resurser och prioritering

Tillgängliga resurser för tillsyn av kemiska produkter 2012 är cirka **9 tjänster** - se beräkning i bilaga 2.

Inom tillsynsområdet kemiska produkter har deltagande i europeiska samverkansprojekt prioriterats. Genom att delta i sådana projekt ges förutsättningar utbyte med andra länder. Vi kan lära oss om hur deras tillsyn ser ut och bidra med vår kunskap. Eftersom kemikaliemarknaden är global är det en fördel att genomföra gemensamma insatser då dessa får större genomslag.

2.4 Projekt

KemI har arbetat mycket i projektform med prioriteringar utifrån bransch, regelområde, typ av produkter/kemikalier, eller geografisk region. Projektformen underlättar samordning med branscher samt ger fördjupning och fokus på området. För 2012 planeras följande projekt inom den operativa tillsynen av kemiska produkter.

Tillsynsaktivitet	Beskrivning av aktiviteten
Eurodeter	Tillsyn av tvätt- och rengöringsmedelsförordningen (648/2004) i ett EU-gemensamt projekt inom ramen för CLEEN-nätverket.
RIO	Regional inspektionsomgång. Tillsynen fokuserar på en region, där man tar ett brett perspektiv över branscherna. Klassisk "kemiska produkter tillsyn" med granskning av märkning, säkerhetsdatablad, förpackningsregler, PR-anmälan, och tillstånd etc.
2011 projekt	Förra årets projekt avslutas under 2012; Kontroll av internetförsäljning av farliga kemiska produkter samt bekämpningsmedel (CLEEN-projekt), samt kontroll av farliga ämnen i fyrverkerier och tatueringsfärger.
Echa registrering	Önskemål från Echa att länder kontrollerar om företag som ska ha registrerat enligt förhandsregistreringen verkligen gjort det.
Pilotprojekt Interlinks	Pilotprojekt om Reach initierat av Echass tillsynsnätverk Forum. Syftet är att se hur kommunikationsvägar fungerar i tillsynen inom EU (mellan länder och Echa). Särskilt fokus kommer att ligga på Intermediärer ² och PPORD/OR ³ .
Nordiskt CLP projekt	Samarbetsprojekt med övriga nordiska länder om de nya klassificering- och märkningsreglerna (CLP). Målsättning att inspektera företag som agerar på hela nordiska marknaden.
Nya företag	Klassisk "kemiska-produkter-tillsyn" av företag som är nya eller om de aldrig tidigare varit inspekterade.
Kandidatförteckning jmf produktregistret	Kandidater för Reach-tillstånd samkörs med ämnen i KemI:s produktregister. Dessa företag inspekteras sedan och man kommer bland annat att kontrollera hur företagen använder substitution.
Tips	S.k. tips i form av brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om "bristfälliga" produkter (misstänks inte uppfylla krav i lagstiftningen, etc.). Dessa prioriteras och vissa väljs ut för inspektion och kontroll.

² En intermediär är ett ämne som tillverkas för och förbrukas eller används vid kemisk bearbetning för att omvandlas till ett annat ämne

³ PPORD – produkt- och processinriktad forskning och utveckling

OR – "only representatives", enda representanter – en fysisk eller juridisk person som är etablerad i gemenskapen och som är utsedd av en tillverkare av ett ämne utanför gemenskapen för att fullgöra de skyldigheter som åligger importörer enligt Reach-förordningen

3. Bekämpningsmedel

3.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet

Notera att bekämpningsmedel egentligen räknas som en kemisk produkt, men eftersom KemI internt delat upp sig på olika ansvarsområden inom tillsyn, så benämner vi dessa som bekämpningsmedel.

Bekämpningsmedel är enligt definition en kemisk eller biologisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Här ingår oftast biotekniska organismer.

Alla bekämpningsmedel (både yrkesmässiga och konsumentprodukter) som används i Sverige måste vara förhandsgranskade och godkända av KemI. Bekämpningsmedel ska också anmälas till KemI:s produktregister och de omfattas av reglerna om klassificering, märkning och säkerhetsdatablad. Ytterligare krav för märkning och information finns dessutom för bekämpningsmedlen. I tillsynen av bekämpningsmedel granskar myndigheten bl.a. att produkterna har ett godkännande, att mängden aktiv substans överrensstämmer med godkännandet samt att produkterna uppfyller kraven om produktinformation.

Nedan ges en översyn av tillsynen som är aktuell inom området för bekämpningsmedel.

Regelområden	Beskrivning
Godkända bekämpningsmedel	Endast bekämpningsmedel som är godkända eller har dispens av KemI får säljas, vilket kontrolleras. Produkter som tidigare har fått säljas men numera har saluförbud kontrolleras också. Några bekämpningsmedel omfattas av undantag från godkännandekravet. Från och med 14 juni 2011 gäller en ny förordning, (EG) nr 1107/2009, för växtskyddsmedel med regler om reklam, registerhållning m.m.
Analyser	Verksamma ämnen analyseras för att se om halterna stämmer med godkännandet och att rätt verksamt ämne ingår i produkten.
Klassificering och märkning	Klassificering och märkning av kemiska produkter enligt kriterier i KIFS 2005:7, (EG) nr 1272/2008 (CLP) och särskilda märkningsregler för bekämpningsmedel som finns i KIFS 2008:3
Säkerhetsdatablad	Säkerhetsdatablad ska finnas för farliga kemiska produkter enligt bilaga II i Reachförordningen, (EG) nr 1907/2006.
Förpacknings- och förvaringsregler	Konsumentprodukter ska t.ex. ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning. KIFS 2008:2 och särskilda förpackningsregler för biocider KIFS 2008:3.

3.2 Behovsutredning

Det finns 177 innehavare eller ombud av godkända bekämpningsmedel i KemI:s bekämpningsmedelsregister. Vissa av dem finns även registrerade i produktregistret (godkända bekämpningsmedel ska också vara anmälda till KemI:s produktregister). Många av företagen är inte medvetna om att deras produkter måste inneha ett godkännande innan de får placeras på svenska marknaden.

Totalt finns 645 godkända bekämpningsmedel i Sverige varav 347 är växtskyddsmedel och 298 är biocider. Sådana som inte har sina produkter registrerade i bekämpningsmedelsregistret har under vissa omständigheter fått möjlighet att sälja ut sina lager eller tillfälligtvis sälja en produkt för att täcka ett särskilt behov. Vissa produkter säljs även som s.k. off-label produkter⁴. Dessa möjligheter har beviljats i form av dispenser för ett 70-tal produkter under år 2010. Vidare finns ca 15 företag som säljer biotekniska organismer. Mörkertal finns även här, då det säljs medel som borde vara godkända.

Tillsynen bedrivs på nationella objekt och eftersom 40 procent av innehavarna finns i länder utanför Sverige försvåras tillsynen. Vissa, cirka 10 innehavare, befinner sig utanför EU. Uppskattningsvis finns det ytterligare cirka 100 aktörer på den svenska marknaden som antingen importerar eller tillverkar icke godkända bekämpningsmedel.

Strategier för urval

Det krävs strategier för urval av projekt och tillsynsobjekt. KemI:s övergripande mål i tillsynen är riskminskning vilket påverkar vilka urval och prioriteringar som görs. De kriterier som kan vara aktuella vid urval är följande:

- ✓ **Regler** Särskilt nya regler. Reglerna styr i första hand vilken tillsyn som ska bedrivas eftersom reglerna är grunden för kravställandet i tillsynen.
- ✓ **Otillåtna medel** Större delen av de tips som inkommer till KemI gäller produkter som saknar godkännande. Otillåtna bekämpningsmedel där hälso- och miljörisker inte utvärderats kan medföra onödiga och oacceptabla faror för användare, konsumenter och miljön. Det krävs större insatser för att komma tillrätta med problemet.
- ✓ **Analys** I ett försök att se om företagen verkligen uppfyller de krav som ställs i godkännandet av ett bekämpningsmedel skulle ett analysprojekt behöva utföras (detta är även ett krav från EU). Analyserna kan utföras regelbundet, exempelvis vart tredje år och fokus läggas på det verksamma ämnet i både växtskyddsmedel och biocider. Hittills har stickprov visat acceptabla halter, men en grundligare tillsyn bör utföras.
- ✓ **Kontroll av dispenser** Ett flertal företag har för närvarande dispenser som bl.a. gäller tillfälliga utförsäljningar av vissa produkter som saknar godkännande. Inkomna tips till myndigheten har visat att ett antal av de dispensererna har missbrukats. Det behövs därför en kontroll för att se hur hanteringen går till.
- ✓ **Upphörda godkännanden** Vissa produkter har godkännanden som upphört och finns trots det ute på marknaden. En kontroll av de produkterna skulle kunna ske i form av ett samverkansprojekt liknande det bekämpningsmedelsprojekt som gjordes tillsammans med de lokala tillsynsmyndigheterna 2008. Tillsynen blir mer enhetlig och får större genomslag om kommunerna deltar och Sverige har fortfarande krav på sig

⁴ En redan godkänd produkts användningsområde har utökats till att gälla även för andra ändamål (exempelvis fler grödor).

från Europeiska kommissionens kontrollorgan FVO att förbättra samverkan mellan centrala och lokala myndigheter.

- ✓ **Produktinformation** Korrekt och tydlig information via säkerhetsdatablad och etiketter är av yttersta vikt. Detta gäller i synnerhet växtskyddsmedel som används på grödor som förädlas till livsmedel. Rätt dos och behandlingstidpunkt kan vara avgörande för resthalter. Det är givetvis också viktigt att minska användarens exponering av produkterna. Likaså exponeringen för biocidprodukter (t.ex. myggmedel) då dessa används under mindre kontrollerade former.
- ✓ **Kontroll av förbud**
- ✓ **Kunskapsöverföring** KemI behöver i större utsträckning satsa på att utbilda och informera leverantörer, användare och konsumenter om bekämpningsmedel.
- ✓ **Löpande tips** Brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om bristfälliga produkter eller förhållanden. De högprioriterade av dessa väljs ut för inspektion.

Resursbehovet

Antal företag med godkända medel är cirka 180. Dock har erfarenhet från tidigare tillsynsprojekt visat att ett stort antal företag marknadsför bekämpningsmedel, framförallt biocidprodukter, som saknar godkännande. En gissning är att det kan röra sig om ca 100 företag. Sammanlagt beräknar KemI antalet tillsynsobjekt för bekämpningsmedel till ca 280 stycken.

För bekämpningsmedel borde omfattningen av tillsynen vara något större än för kemiska produkter, då denna oftast handlar om medel som exponeras direkt ut i miljön, på vår hud eller i vår boendemiljö och som kan påverka vår hälsa via exempelvis livsmedel. Riskminskningen är stor vid den här typen av tillsyn.

Vidare krävs oftast mer resurser vid tillsyn av bekämpningsmedel dels för att området har varit eftersatt och att tolkningsdiskussioner behövs för att klargöra vad som är bekämpningsmedel. Det gör att varje inspektion kan ta längre tid än de tre dagar per inspektion som KemI har beräknat för kemiska produkter.

KemI:s bedömning är att tillsyn behövs mellan vartannat till vart 4:e år för bekämpningsmedelsföretagen, vilket ger ett intervall på mellan **2-4 tjänster**, se bilaga 3 för beräkning.

3.3 Resurser och prioritering

Tillgängliga resurser för tillsyn av bekämpningsmedel 2012 är cirka **2 tjänster** - se beräkning i bilaga 3.

Rent historiskt har inte tillsyn över bekämpningsmedel prioriterats utan det har mest handlat om tillsyn av kemiska produkter. 2008 genomfördes dock ett samverkansprojekt med kommunerna i ett försök att minska andelen icke godkända produkter ute i handeln. Fokus har alltså lagts på icke godkända produkter. Ur riskminskningssynpunkt är det lämpligt att kontrollera produktinformationen i större utsträckning vilket också gjorts under 2009 och 2010.

3.4 Projekt

För 2012 planeras följande projekt inom den operativa tillsynen av bekämpningsmedel.

Tillsynsaktivitet	Beskrivning av aktiviteten
Biocid 2012	Det finns idag biocidprodukter som inte behöver vara godkända på grund av nationella undantagsbestämmelser. När övergångsperioden, då alla EU-länder ska ha införlivat biociddirektivet i nationell lag, är slut (maj 2014), ska alla typer av biocidprodukter vara godkända. Produkter som idag är undantagna får endast finnas på marknaden om det verksamma ämnet finns inom granskningsprogrammet för biociddirektivet. I projektet kontrolleras att det verksamma ämnet finns inom programmet samt kontroll av klassificering, märkning och säkerhetsdatablad. Information ska ges till företag om införlivandet av biocidlagstiftningen.
Tips	S.k. tips i form av brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om "bristfälliga" produkter (misstänks inte uppfylla krav i lagstiftningen, luktar starkt av kemikalier etc.). Dessa prioriteras och vissa väljs ut för inspektion och kontroll.

4. Varor

4.1 Kort beskrivning av tillsynsområdet

En *vara* definieras i Reach som ett föremål som under produktionen får en särskild form, yta eller design, vilken i större utsträckning än dess kemiska sammansättning bestämmer dess funktion (artikel 3.3). Exempel på varor är kläder, möbler, leksaker, datorer, bilar etc.

Kemikalieinspektionen har traditionellt fokuserat tillsynsverksamheten på kemiska produkter och inte tittat så mycket på kemiska risker från varor. Myndigheten har dock under de senaste åren lagt allt större fokus på varutillsyn vilket bl.a. har uppmanats i handlingsplanen för giftfri vardag⁵. Även inom EU och globalt i andra länder så har fokus ökat på kemiska risker från varor. Målsättning är att öka tillsynen på varuområdet.

De regler som gäller för varor är inte lika omfattande och detaljerade som reglerna för kemiska produkter och bekämpningsmedel. Här finns miljöbalkens generella regler om allmän försiktighet och produktsäkerhetslagen som säger att bara konsumentprodukter som är säkra ur hälsosynpunkt får sättas ut på marknaden. För vissa varugrupper finns detaljregler som begränsar användningen av specifika kemiska ämnen, t.ex. avgivning av nickel från smycken och användning av vissa mjukgörare (ftalater) i leksaker.

Nedan ges en sammanställning för de regelområden som kan komma ifråga vad gäller varutillsyn och beskrivning av vilka objekt som kan omfattas av den tillsynen.

⁵ Kemikalieinspektionen har på uppdrag av regeringen tagit fram en handlingsplan för en giftfri vardag. Att minska de kemiska riskerna i vardagen är ett steg på vägen att nå riksdagens miljö kvalitetsmål Giftfri miljö.

Regelområden	Regel*	Varugrupper
Produktsäkerhet	Produktsäkerhetslagen (2004:451)	Varor som kan utgöra någon typ av kemisk hälsorisk.
Information om varor enligt Reach	Reach artikel 33	Alla typer av varor som innehåller särskilt farliga ämnen enligt Reach (SVHC-ämnen upptagna på kandidatförteckningen). Informationen ska åtminstone omfatta namnet på det aktuella ämnet.
Varor som ska anmälas enligt Reach	Reach artikel 7	Förutsättningen för registreringsanmälan är att ämnet i fråga är avsett att avges från varan. Ett av mycket få exempel är dofttradergummin. Från den 1 juni 2011 ska ämnen som finns upptagna på kandidatförteckningen och finns i varor anmälas.
Begränsningsregler EU	1907/2006/EG (Reach), bilaga XVII 2002/95/EG (RoHS)	Exempel i varor: § Nickel i smycken § Ftalater i leksaker § Kadmium i varor, särskilt plaster § PAH i däck § Azofärgämnen i textilier § Vissa tungmetaller m.m. i elektriska produkter (RoHS)
Begränsningsregler Nationellt	SFS 1998:944 KIFS 2008:2	Exempel i varor: § Formaldehyd i träskivor § Träskyddsbehandlat virke § Kvicksilver i varor

* Utförligare regelbeskrivningar finns i bilaga 1

4.2 Behovsutredning

Behovet av att utveckla varutillsynen är stort. I och med Reach har en ansats gjorts för att komma till rätta med oönskade kemikalier i varor. I takt med att konsumtionen av varor ökar så ökar också medvetenheten om att större försiktighet borde råda innan varorna släpps ut på marknaden. Detta torde gälla samtliga varugrupper. Forskning om den s.k. cocktaileffekten som drabbar oss visar på större behov av att begränsa de farliga och outredda kemikalierna i varor runt om kring oss. Kunskap om kemikalier som faktiskt frigörs från inomhusmiljön och varorna ökar hela tiden.

För varor finns inget register motsvarande produktregistret för kemiska produkter. Det gör att urvalsprocessen för dessa företag blir mer komplicerad och tar längre tid. Företag måste istället identifieras genom andra källor, exempelvis medlemsmatriklar från branschorganisationer, Gula sidorna, Internet, mässor och utställningar etc. Antalet företag som tillverkar och/eller importerar varor är många gånger fler än de cirka 2 900 företag med tillverkning/import av kemiska produkter.

Siffrorna nedan beskriver tillverkare och importörer av varor. I den nya tillsynsförordningen har KemI fått ett utökat ansvar för varor där även detaljhandeln ingår. Kommunerna kommer dock att ha ansvar för tillsyn av varor i detaljhandeln. KemI kommer inte att mäta med att

utöva tillsyn över alla led utan väljer att fokusera på första ledet i Sverige, dvs. tillverkare och importörer.

KemI har beställt ett utdrag från SCB:s företagsregister (2010) för att försöka ringa in vilka tillsynsobjekt som KemI har. KemI har valt ut ett antal av företagsregistrets SNI-koder (se bilaga 5), där det kan antas finnas varor av intresse för KemI, dvs. där farliga ämnen kan ingå. För antalet tillverkande varuföretag blev summan 13 338 företag. Vidare har SNI-koder som kopplar till parti- och detaljhandel kopplats ihop med vilka av dessa som importerar (gäller både inom och utanför EU). Där blev siffran 18 745. Av detta uttag skulle alltså KemI ha cirka 32 083 företag. Troligtvis är inte alla dessa våra tillsynsobjekt eftersom de kanske inte har varor med farligt innehåll. I förra årets tillsynsplan angavs en mycket mer ungefärlig siffra på 4 000-8 000 objekt. Den nya siffran innebär att behovet av tillsyn på varor blir tydligare.

En annan ingång är att se hur många branschföreningar som kan vara aktuella. Även här har vi fått hjälp av SCB om vilka branschföreningar som finns. Vi har också gjort egna sökningar på internet. Totalt har vi hittat 34 branschföreningar som kan vara aktuella. Vissa av dessa branschföreningar har uppgifter på internet om hur många medlemmar de har, men inte alla. Hittills har vi hittat 208 företag som är primärleverantörer och drygt 13 000 som är i detaljhandelsledet (se bilaga 6).

Strategier för urval

KemI har utvecklat en strategi för varutillsyn i ett regeringsuppdrag för att nå fler aktörer. Nedan listas några faktorer som är viktiga då varutillsyn diskuteras:

- ✓ **Regler** Reglerna styr i första hand vilken tillsyn som ska bedrivas eftersom reglerna är grunden för kravställandet i tillsynen.
- ✓ **Varor/företag med tillverkning/import av varor** som medför stor exponering och/eller stor spridning.
- ✓ **Systemtillsyn** Då många företag inte har så mycket kunskap kan systemtillsyn många gånger vara mest resurseffektivt. En diskussion om företagets arbetssätt och egna kunskap upplevs som mer givande jämfört med att endast kontrollera efterlevnaden av en enskild regel.
- ✓ **Ämnen** Fokus kan läggas på särskilt farliga ämnen.
- ✓ **Rapex** Andra länders anmälningar som gör att KemI borde skanna av den svenska marknaden för att se om dessa felaktiga varor finns även här.
- ✓ **Inkommande tips** Från privatpersoner, andra myndigheter eller konkurrerande företag om t.ex. varor som luktar illa eller har gett hälsoskador.
- ✓ **Vad gör andra länder** En likriktad tillsyn eftersträvas i flera sammanhang och ska även gälla för varuområdet.
- ✓ **Medielarm** T.ex. kan andra organisationer göra tester på varor som visar ett område där tillsyn behövs.

- ✓ **Konsumentanvändning** KemI lägger fokus på att kontrollera varor med stor exponering och stora volymer som når många konsumenter och där riskminskning kan förväntas. Även billiga produkter som når stora konsumentgrupper ses över i urvalet.
- ✓ **Känsliga grupper** Exempelvis varor som används mycket av barn eller där barn exponeras.

Resursbehovet

Osäkerheten i tillsynsbehovet är mycket större för varor än för kemiska produkter och bekämpningsmedel. Vissa grupper behöver troligtvis inte inspekteras särskilt ofta. De kan ha någon enstaka produkt som bara täcks av en begränsning. Detta kan gälla ett projekt där fokus i tillsynen är på en viss regel.

Andra grupper kan däremot behöva inspekteras oftare, till exempel företag som hanterar olika slags varor. Marknadskontroll av varor har visat att samma företag kan återkomma för olika produktgrupper, till exempel leksaker och elektroniska varor.

Inom varuområdet kan tillsyn och kontroll i större utsträckning behöva kombineras med information, kampanjer, mässbesök m.m. för att nå konsumenter och branscher. När resursbehovet ska beräknas behöver man alltså ta hänsyn till den enorma mängden varuföretag och produkter och att traditionell tillsyn har begränsad effekt. Inom varuområdet är det dock av stor vikt att kunna ta varuprover och göra analyser av begränsade kemiska ämnen vilket har visat sig vara en effektiv metod för riskminskning.

Under hösten 2010 gjordes uttag från SCB för att få en viss överblick över hur många tillsynsobjekt som kan vara relevanta för KemI. Cirka 32 000 företag kan vara aktuella för KemI:s tillsyn - se bilaga 5 och 6. Vissa begränsningar kan förstås göras. Under året kommer en del arbete göras med att se över dessa listor för att försöka hitta de mest relevanta tillsynsobjekten. En mycket grov uppskattning av resursbehovet för tillsyn på varor ligger mellan **7-88 tjänster** se bilaga 4 för beräkning.

4.3 Resurser och prioritering

Tillgängliga resurser för tillsyn av varor 2012 är cirka **6 tjänster** – se beräkning i bilaga 4.

Nedan följer en beskrivning av vad som prioriteras i varutillsynen. Många företag som importerar varor är ovetande om att dessa innehåller kemikalier som dessutom kan vara förbjudna eller begränsade. Vid varuinspektioner handlar det därför ofta om att väcka kemikaliefrågan hos importörerna och ha en dialog om företagets rutiner och framtida arbete med kemikaliefrågorna. Detta kombineras med analyser av innehållet av förbjudna ämnen i varor, där resultaten kommuniceras med berörda importörer.

4.4 Projekt

Nedan listas de projekt som KemI valt att fokusera på under 2012. En motivering till projekten och lagrum finns också inlagda.

Tillsynsaktivitet	Beskrivning av aktiviteten
RoHS Elektronik, leksaker	Elektriska och elektroniska varor för hemmabruk (hemelektronik) och även leksaker ska analyseras avseende överensstämmelse med RoHS-direktivet (2002/95/EG).
Leksaker	Ta fram rutiner för tillsyn av nya leksaksdirektivet. Informera om nya regler. Projektet innefattar också tillsyn mot specifika regler (leksaker-direktiv, och eventuellt Reach begränsningar) med kemiska analyser. Ev. kommer detta tillsynsprojekt att ske i samverkan med Konsumentverket.
Material i offentlig miljö	Inriktat speciellt mot barns miljö och vissa produkter i denna (preliminärt golv, material på väggar, mattor). Innefattar kemiska analyser av åtminstone bromerade flamskyddsmedel, tungmetaller och ftalater (utpekade i handlingsplanen).
Artikel 33 Reach	Artikel 33 Reach-förordningen (förordning (EG) nr 1907/2006) ger konsumenterna och yrkesmässiga användare rätt att få information om säker användning av varor som innehåller mer än 0,1 viktprocent av vissa särskilt farliga ämnen (s.k. SVHC-ämnen upptagna på kandidatförteckningen). Kemi planerar att genomföra systemtillsyn och uppföljning av gjorda (under 2011) analyser samt informationsinsatser om regeln till konsumenterna.
Däck	Reach-begränsning av HA-oljor i däck. Resultat från andra undersökningar i EU har visat på brister och svenska företag kommer att informeras om regler. Eventuellt kompletteras detta med kemiska analyser.
Analys på marknader/festivaler	Analys av varor på marknader/festivaler: Besök på åtminstone en marknad/festival, eventuellt screening-analys på plats (med XRF och eventuellt även nickel-migrering) och eventuell uppföljning med laboratorie-analyser. Eftersom detta inte gjorts tidigare görs det först i mindre skala.
Analysprojekt	Genomföra tillsyn mot specifika regler (främst Reach-begränsningar) för speciella varugrupper. Högst prioriterat är bilbarnstolar (bromerade flamskyddsmedel, ftalater plus eventuellt ytterligare ämnen) och blöjor (främst tennorganiska ämnen). Inriktningen på analysprojektet görs med anledning av prioriterade ämnen och produkter som finns utpekade i "Handlingsplan för en giftfri vardag 2011-2014".
Tips	S.k. tips i form av brev, e-post och telefonsamtal inkommer till myndigheten om "bristfälliga" varor (misstänks inte uppfylla krav i lagstiftningen, luktar starkt av kemikalier etc.). Dessa prioriteras och vissa väljs ut för inspektion och kontroll.

5. Sammanfattning

I tabellen nedan ges en sammanställning av resurser för de olika tillsynsområdena. Differensen visar på de resurser som skulle behövas (räknat i tjänster) om man ska täcka behovet av tillsyn på detta område. Notera att detta enbart är Kemikalieinspektionens operativa kemikalietillsyn som redovisas i tabellen. Den tillsyn som bedrivs av länsstyrelser och kommuner finns inte med här.

	Behovsutredning 2012 Antal tjänster - intervall	Tillsynsplan 2012 Antal tjänster	Tillsynsplan 2011 Antal tjänster	Tillsynsplan 2010 Antal tjänster
Kemiska produkter	6-11	9	7	4
Bekämpningsmedel	2-4	2	2	1,5
Ämnen i varor	7-88	6	4,5	2
Sammanlagt	15 - 103	17	13,5	7,5

2010 beräknades över head-tiden⁶ på 40 procent, men enligt uträkningar från ekonomiafdelningen bör den ligga på 50 procent, vilket ändrats till 2011 och 2012.

⁶ Det finns två slags overhead-tid, dels den som uppstår inom den egna verksamheten t ex administration, planering, uppföljning, kompetensutveckling, ledning o styrning; dels den OH-tid som uppstår centralt inom KemI och som fördelas på alla verksamheter, t ex lokaler, IT, registratur, personal, ekonomi, info, juriststöd.

Bilaga 1 – Laglista

Nedan listas de regler som faller under Kemikalieinspektionens tillsynsområde.

Lag/Förordning/Föreskrift/EU-förordning	KP	BK	Varor
Lag			
Miljöbalk (1998:808)	X	X	X
Produktsäkerhetslag (2004:451)	X		X
Förordningar			
Förordning (1985:837) om PCB m.m.	X		
Förordning (2000:338) om biocidprodukter		X	
Förordning (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön		X	
Förordning (2006:1010) om växtskyddsmedel		X	
Förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter	X		X
Förordning (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer	X	X	
Produktsäkerhetsförordning (2004:469)	X		X
Förordning (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (delar som rör utsläppande på marknaden)	X		X
Förordning (1998:946) om svavelhaltigt bränsle	X		
Föreskrifter			
Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter	X	X	
Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:2) om kemiska produkter och biotekniska organismer	X	X	X
Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel		X	
EU-förordningar			
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006/EG om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)	X	X	X
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (CLP)	X	X	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föroreningar (POPs) och om ändringar av direktiv 97/117/EEG	X		
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt och rengöringsmedel samt ändringsförordning EG nr 907/2006	X		
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden		X	

EU-direktiv/Införlivade i svenska författningar	KP	BK	Varor
<p>Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/13/EG och 2004/42/EG om flyktiga organiska föreningar (VOC).</p> <p>Direktiven finns införlivade i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken, framförallt i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:2.</p>	x		
<p>Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/95/EG om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (RoHS).</p> <p>Direktivet är införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken i förordning (1998:944) om förbud m.m. och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:2. Dessutom är vissa regler från direktivet införlivat i förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter.</p>			x
<p>Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat.</p> <p>Direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2005:7 om klassificering och märkning av kemiska produkter.</p>	x	x	
<p>Europaparlamentets och rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen.</p> <p>Direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2005:7 om klassificering och märkning av kemiska produkter och Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:2 om kemiska produkter och biotekniska organismer.</p>	x	x	
<p>Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG om utsläppande av biocidprodukter på marknaden.</p> <p>Direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken och i förordning (2000:233) om biocidprodukter, i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:2 om kemiska produkter och biotekniska organismer samt i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS) 2008:3 om bekämpningsmedel.</p>		x	
<p>Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.</p> <p>Direktivet finns införlivat i svensk lagstiftning inom ramen för miljöbalken i förordning (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön</p>		x	

Bilaga 2 - Beräkning av antalet tjänster, Kemiska produkter

2a) Behovet

För att beräkna antalet tjänster för tillsyn av kemiska produkter i en idealisk situation behövs följande information:

- § Varje inspektion beräknas ta cirka tre dagar i effektiv tid (denna tid inkluderar förberedelse, efterarbete, statistikinsamling och rapportskrivning). En undersökning från 2007 visade att de flesta projekt som gällde tillsyn av kemiska produkter hade en genomsnittlig tid på tre dagar per inspektion. Variation finns förstås både vad gäller enskilda inspektioner och mellan olika projekt. För kemiska produkter var tiden per inspektion relativt nära tre dagar/inspektion för de flesta projekt.
- §
- § Over head-tiden (OH-tid) är övrig tid (den kan inkludera ledning, administration, metodutveckling, kompetensutveckling, interna möten etc.). Enligt ekonomiavdelningens beräkning uppgår den till 50 procent (dvs. man multiplicerar effektiv inspektionstid med 1,5 för att få total tid.)
- § En heltidstjänst motsvarar 40 pv (personveckor).
- § Antalet tillsynsobjekt är ca 1800. Enligt resonemanget i avsnitt 2.2 görs en intervallberäkning. I första fallet inspekteras hälften av företagen var femte år och hälften var tredje år.

Högsta frekvensen inspektioner:

$1800/2$ (hälften av företagen) / 5 (insp/5:e år) + $1800/2 / 3$ (insp/3:e år) = 480 inspektioner x 3 dagar/inspektion = 1440 dagar. 1440 dagar/5 dagar = 288 pv

288 pv/ 40 pv (en heltidstjänst) ger cirka 7,2 tjänster. Om man lägger på OH-tiden på 50 procent så blir det $7,2 \times 1,5 = 11$ tjänster.

I andra beräkningen inspekteras hälften av företagen var tionde år och hälften var femte år.

Lägsta frekvensen inspektioner:

$1800/2 / 10$ (insp/10:e år) + $1800/2 / 5$ (insp/5:e år) = 270 inspektioner x 3 dagar/inspektion = 810 dagar. 810 dagar/5 dagar = 162 pv

162 pv/ 40 pv (en heltidstjänst) ger cirka 4 tjänster. Om man lägger på OH-tiden på 50 procent så blir det $4 \times 1,5 = 6$ tjänster.

2b) Tillgängliga resurser

För att beräkna antalet tjänster inom Kemiska produkter i en verklig situation behövs följande information:

Avsatta resurser 2012 enligt VP: 1187 pd för kemiska produkter.

$1187/5/40$ pv = 5,9 tjänster. Om man räknar med OH-tiden på 50 procent blir det $5,9 \times 1,5$ ger cirka **8,9 tjänster**

Bilaga 3 - Beräkning av antalet tjänster, Bekämpningsmedel

3a) Behovet

För att beräkna antalet tjänster för tillsyn av bekämpningsmedel i en idealisk situation behövs följande information:

- § Varje inspektion beräknas ta cirka fyra dagar i effektiv tid (denna tid inkluderar förberedelse, efterarbete, statistikinsamling och rapportskrivning). Här har lagts på en dag därför att dessa inspektioner kan vara mer tidskrävande än andra på grund av omfattande tolkningsdiskussioner och att kontroll av otillåtna produkter tar mycket tid. Den bedömningen kommer från det nationella tillsynsprojekt som genomfördes 2008 om bekämpningsmedel.
- § Over head-tiden (OH-tid) är övrig tid (den kan inkludera ledning, administration, metodutveckling, kompetensutveckling, interna möten etc.). Enligt ekonomiavdelningens beräkning uppgår den till 50 procent (dvs. man multiplicerar effektiv inspektionstid med 1,5 för att få total tid.)
- § En heltidstjänst motsvarar 40 pv (personveckor).
- § Antalet företag som kan komma ifråga för tillsyn av bekämpningsmedel uppgår till minst 250 st. Summan kan bli högre om man räknar med att det tillkommer nya företag varje år som säljer otillåtna medel. Beräkningen består därför av ett intervall.

I det första fallet räknas på 280 företag som inspekteras vartannat år.

Högsta frekvensen inspektioner:

$280 / 2$ (insp/vart annat år) $= 140$ inspektioner $\times 4$ dagar/inspektion $= 560$ dagar. 560 dagar/ 5 dagar $= 112$ pv
 112 pv/ 40 pv (en heltidstjänst) ger cirka 2,8 tjänster. Om man lägger på OH-tiden på 50 procent så blir det $2,8 \times 1,5 = 4,2$ tjänster.

I andra fallet räknas på 290 företag (10 nya $\times 4$ år) som inspekteras vart 4:e år.

Lägsta frekvensen inspektioner:

$280 / 4$ (insp/4:e år) $= 70$ inspektioner $\times 4$ dagar/inspektion $= 280$ dagar. 280 dagar/ 5 dagar $= 56$ pv
 56 pv/ 40 pv (en heltidstjänst) ger cirka 1,4 tjänster. Om man lägger på OH-tiden på 50 procent så blir det $1,4 \times 1,5 = 2,1$ tjänster

3b) Tillgängliga resurser

För att beräkna antalet tjänster inom bekämpningsmedel i en verklig situation behövs följande information:

Avsatta resurser 2012 enligt VP: 285 pd för bekämpningsmedel.

$285/5/40$ pv $= 1,45$ tjänster. Om man räknar med OH-tiden på 50 procent blir det $1,45 \times 1,5$ ger cirka **2,2 tjänster**

Bilaga 4 - Beräkning av antalet tjänster, Ämnen i varor

3a) Behovet

För att beräkna antalet tjänster för tillsyn av varor i en idealisk situation behövs följande information:

- § Beräkningen görs på troliga tillverkare och importörer av varor som kan innehålla eller som behandlats med kemikalier. Detaljhandelsledet är inte medräknat (t.ex. har Svensk handel 13 000 medlemmar)
- § Varje inspektion beräknas ta cirka 3 dagar i effektiv tid (denna tid inkluderar förberedelse, efterarbete och rapportskrivning för både varje ärende och hela projektet). I en undersökning från 2007 visade det sig att de flesta projekt i varor hade en större variation i antal dagar/inspektion än för tillsyn av kemiska produkter. Generellt visade undersökningen att det tar något mer tid att inspektera varor. Särskilt på områden som är nya och där tillsyn inte tidigare bedrivits. Det krävs en hel del tid för inläsning i sådana projekt. Å andra sidan tar vissa av analysprojekten kort tid då endast analyser görs och brev skickas ut om resultatet.
- § Over head-tiden (OH-tid) är övrig tid (den kan inkludera ledning, administration, metodutveckling, kompetensutveckling, interna möten etc.). Enligt ekonomiavdelningens beräkning uppgår den till 50 procent (dvs. man multiplicerar effektiv inspektionstid med 1,5 för att få total tid.)
- § En heltidstjänst motsvarar 40 pv (personveckor).
- § Antalet varuföretag som ligger under KemI:s tillsynsansvar är svårt att veta eftersom det saknas ett register. I avsnitt 4.2 (Behovsutredning) finns en siffra tagen från SCB statistik som skulle kunna vara relevant, d.v.s. 32 083 företag. Vi avrundar till 32 000 i beräkningarna. Om man skulle inspektera alla de företagen vart femte så behövs cirka 135 tjänster. Det är dock inte rimligt att göra det eftersom många företag inte torde ha varor som faller under Kemikalieinspektionens ansvar.
- § Beräkningarna görs i form av intervall där rimliga ytterligheter tas med. Om man för den mest frekventa beräkningen räknar på 19 869 företag dvs. de företag i de mest relevanta branscherna (se markeringar i bilaga 5 = 6974+12 895) med inspektioner i snitt vart femte år.

Högsta frekvensen inspektioner:

$19\,869 \text{ företag} / 5 \text{ (insp/5:e år)} = 3973 \text{ inspektioner} \times 3 \text{ dagar/inspektion} = 11\,921 \text{ dagar. } 11\,921 \text{ dagar} / 5 \text{ dagar} = 2384 \text{ pv}$

$2384 \text{ pv} / 40 \text{ pv (en heltidstjänst)} \text{ ger cirka } 59 \text{ tjänster. Om man lägger på OH-tiden på } 50 \text{ procent så blir det } 59 \times 1,5 = \mathbf{88 \text{ tjänster}}$

För den minst frekventa beräkningen görs en bedömning där 10 procent av de 32 000 företagen är relevanta för inspektion var femte år, vilket blir en beräkning på 3200 företag.

Lägsta frekvensen inspektioner:

$3\ 200\ \text{företag}/10\ (\text{insp}/10:\text{e}\ \text{år}) = 320\ \text{inspektioner} \times 3\ \text{dagar/inspektion} = 960\ \text{dagar}$. $960\ \text{dagar}/5\ \text{dagar} = 192\ \text{pv}$

$960\ \text{pv}/40\ \text{pv}\ (\text{en}\ \text{heltidstjänst})$ ger cirka 5 tjänster. Om man lägger på OH-tiden på 50 procent så blir det $5 \times 1,5 = 7,5$ **tjänster**.

4b) Tillgängliga resurser

För att beräkna antalet tjänster för tillsyn av varor i en verklig situation behövs följande information:

Avsatta resurser 2012 enligt VP: 775 pd för varor.

$775/5/40\text{pv} = 3,9$ tjänster. Om man räknar med OH-tiden på 50 procent blir det $3,9 \times 1,5$ ger cirka **5,8 tjänster**

Bilaga 5 - SCB statistik - Antal företag med tillverkning eller import av varor

SNI	Tillverkning SNI-Text	Antal företag
13100	Garntillverkning	25
13200	Vävnadstillverkning	109
13300	Blekning, färgning och annan textiltillberedning	316
13910	Tillverkning av trikåväv	46
13921	Sömnad av gardiner, sängkläder och linnevaror	347
13922	Tillverkning av presenningar, tält, segel o.d.	439
13930	Tillverkning av mattor	33
13940	Tågvirkes- och bindgarnstillverkning	42
13950	Tillverkning av bondad duk	4
13960	Tillverkning av andra tekniska textilier och industritextilier	76
13990	Övrig textiltillverkning	706
14110	Tillverkning av läder- och skinnkläder	91
14120	Tillverkning av arbets-, skydds- och överdragskläder	43
14130	Tillverkning av andra gång- och ytterkläder	958
14140	Tillverkning av underkläder, skjortor och blusar	51
14190	Tillverkning av andra beklädnadsvaror och tillbehör	540
14200	Tillverkning av pälsvaror	54
14310	Tillverkning av strumpor	17
14390	Tillverkning av andra trikåvaror	40
15120	Tillverkning av reseffekter, handväskor, sadel- och seldon m.m.	279
15200	Tillverkning av skodon	83
16210	Tillverkning av faner och träbaserade skivor	76
16220	Tillverkning av sammansatta parkettgolv	11
16232	Tillverkning av dörrar av trä	133
16233	Tillverkning av fönster av trä	119
16239	Tillverkning av övriga byggnads- och inredningsnickrier	1790
16292	Övrig trävarutillverkning	943
22110	Tillverkning av däck och slangar; regummering	76
22190	Annan gummivarutillverkning	121
22230	Byggplastvarutillverkning	225
22290	Annan plastvarutillverkning	570
26110	Tillverkning av elektroniska komponenter	277
26120	Tillverkning av kretskort	73
26200	Tillverkning av datorer och kringutrustning	167
26300	Tillverkning av kommunikationsutrustning	234
26400	Tillverkning av hemelektronik	144
26510	Tillverkning av instrument och apparater för mätning, provning och navigering	429
26700	Tillverkning av optiska instrument och fotoutrustning	80
27400	Tillverkning av belysningsarmatur	229
27510	Tillverkning av elektriska hushållsmaskiner och hushållsapparater	44
27520	Tillverkning av icke-elektriska hushållsmaskiner och hushållsapparater	31
27900	Tillverkning av annan elapparatur	132
28240	Tillverkning av motordrivna handverktyg	19
29101	Tillverkning av personbilar och andra lätta motorfordon	112
29102	Tillverkning av lastbilar och andra tunga motorfordon	36
29310	Tillverkning av elektrisk och elektronisk utrustning för motorfordon	89
30910	Tillverkning av motorcyklar	37

30920	Tillverkning av cyklar och invalidfordon	46
30990	Diverse övrig transportmedelstillverkning	33
31011	Tillverkning av kontors- och butiksmöbler	245
31012	Tillverkning av kontors- och butiksredningar	268
31021	Tillverkning av köksmöbler	121
31022	Tillverkning av köksredningar	294
31030	Tillverkning av madrasser	20
31090	Tillverkning av andra möbler	1138
32130	Tillverkning av bijouterier o.d.	232
32300	Tillverkning av sportartiklar	252
32400	Tillverkning av spel och leksaker	193
	SUMMA	13 338
	SUMMA markerade (SNI koder med större intresse för Keml)	6 974

	PARTI och DETALJHANDEL - med koppling till importregistret	Antal företag med import
SNI	SNI-Text	
45310	Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar	421
45320	Detaljhandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon utom motorcyklar	351
45400	Handel med och service av motorcyklar inklusive reservdelar och tillbehör	478
46130	Provisionshandel med virke och byggmaterial	74
46142	Provisionshandel med kontorsutrustning och datorer	45
46150	Provisionshandel med möbler, hushålls- och järnhandelsvaror	161
46160	Provisionshandel med textilier, kläder, skodon och lädervaror	361
46410	Partihandel med textilier	407
46420	Partihandel med kläder och skodon	1079
46431	Partihandel med elektriska hushållsmaskiner och -apparater	185
46432	Partihandel med ljud- och bildanläggningar samt videoutrustning	222
46434	Partihandel med elartiklar	227
46435	Partihandel med fotografiska och optiska produkter	110
46470	Partihandel med möbler, mattor och belysningsartiklar	398
46480	Partihandel med ur och guldsmedsvaror	177
46491	Partihandel med sport- och fritidsartiklar	553
46499	Partihandel med övriga hushållsvaror	1006
46510	Partihandel med datorer och kringutrustning samt programvara	598
46521	Partihandel med elektronikkomponenter	383
46522	Partihandel med teleprodukter	178
46650	Partihandel med kontorsmöbler	226
46660	Partihandel med andra kontorsmaskiner och kontorsutrustning	138
46731	Partihandel med virke och andra byggmaterial	1125
47111	Varuhus- och stormarknadshandel, mest livsmedel, drycker och tobak	8
47191	Annan varuhus- eller stormarknadshandel	14
47199	Övrig detaljhandel med brett sortiment	85
47300	Specialiserad detaljhandel med drivmedel	159
47410	Specialiserad butikshandel med datorer, programvara, data- och tv-spel	227
47420	Specialiserad butikshandel med telekommunikationsutrustning	82
47430	Specialiserad butikshandel med ljud- och bildanläggningar samt videoutrustning	350
47521	Specialiserad butikshandel med virke och byggvaror	302
47522	Specialiserad butikshandel med järn- och VVS-varor	397
47523	Specialiserad butikshandel med färger, fernissor och lacker	269

47532	Specialiserad butikshandel med inredningstextilier	171
47540	Specialiserad butikshandel med elektriska hushållsmaskiner och hushållsapparater	226
47591	Specialiserad butikshandel med möbler för hemmet	709
47592	Specialiserad butikshandel med kontorsmöbler	13
47594	Specialiserad butikshandel med belysningsartiklar	117
47641	Specialiserad butikshandel med sport- och fritidsartiklar utom cyklar och båtar	1175
47650	Specialiserad butikshandel med spel och leksaker	235
47711	Specialiserad butikshandel med herr-, dam- och barnkläder, blandat	1505
47712	Specialiserad butikshandel med herrkläder	288
47713	Specialiserad butikshandel med damkläder	981
47714	Specialiserad butikshandel med barnkläder	217
47721	Specialiserad butikshandel med skodon	510
47722	Specialiserad butikshandel med väskor, reseffekter och lädervaror	113
47750	Specialiserad butikshandel med kosmetika och hygienartiklar	184
47771	Specialiserad butikshandel med ur	145
47772	Specialiserad butikshandel med guldsmedsvaror och smycken	452
47782	Specialiserad butikshandel med fotoutrustning	120
47820	Torg- och marknadshandel med textilier, kläder och skodon	55
47890	Torg- och marknadshandel med övriga varor	123
47911	Postorderhandel och detaljhandel på Internet med brett sortiment	221
47912	Postorderhandel och detaljhandel på Internet med beklädnadsvaror	179
47914	Postorderhandel och detaljhandel på Internet med datorer och annan elektronisk utrustning	78
47915	Postorderhandel och detaljhandel på Internet med sport- och fritidsutrustning	90
47993	Ambulerande och tillfällig handel med övriga varor	42
	SUMMA	18 745
	SUMMA markerade (SNI koder med större intresse för Keml)	12 895

Bilaga 6 – Sammanställning av branschföreningar

Informationen har hittats på de olika föreningarnas webbplatser

Bransch	Primärlev	Detaljhandel	Kommentarer
Barn och baby	47	100	
Leksakshandlarna			
Swedish Toy Association	31?		
Teko - Sveriges Textil och Modedeföretag Service			
Textilimportörerna			
Svensk handel		13 000	
Golvbranschen	36		
Elektronikbranschen	29	8	
Elektriska Hushållsapparat Leverantörer	20		
Leverantörsföreningen för Elektriska Handverktyg	16		90procent av marknaden
Sveriges Radio- och Hemelektronikleverantörer.	29		90procent av marknaden
11 stycken	208	13 108	

Branschföreningar från SCB som rör varor

AUDIO VIDEO SVERIGE AKTIEBOLAG
 BARNVAGNSHANDLARNAS RIKSFÖRBUND (BRF)
 BRANSCHORGANISATIONEN SVENSK ELEKTRONIK
 BYGGHERRARNA SVERIGE AB
 DIREKTHANDELNS FÖRENING
 DÄCK- FÄLG - & TILLBEHÖRLEVERANTÖRFÖRENING
 DÄCKSPECIALISTERNAS SERVICE AKTIEBOLAG
 FRITIDSBRANSCHERNAS SERVICE AKTIEBOLAG
 GLAS-, PORSLINS- OCH HEMUTRUSTNINGSBRANSCHENS LE
 GLASBRANSCHFÖRENINGEN
 KAKELFÖRENINGEN
 MÖBELIMPORTÖRERNAS BRANSCHORGANISATION, MIBO
 SKO & TEXTILHANDLARNAS I SVERIGE SERVICE AB
 SKOINSTITUTET AKTIEBOLAG
 SMYCKEN & KLOCKOR BRANSCHORGANISATION I SVERIGE AB
 STJÄRNURMAKARNAS AKTIEBOLAG
 SVENSK DISTANSHANDEL AB
 SVENSK ELEKTRONIK SERVICE AKTIEBOLAG
 SVERIGES BILDELSGROSSISTERS FÖRENING
 SVERIGES LEKSAKSHANDLARES RIKSFÖRBUNDS SERVICE A
 SVERIGES TIDSKRIFTER AB
 TORG- OCH MARKNADSHANDLARNAS EKONOMISKA RIKSFÖRENING

www.kemikalieinspektionen.se

**Kemikalieinspektionen, Box 2, 172 13 Sundbyberg. Besöksadress: Esplanaden 3A
Tel: 08-519 41 100, Fax: 08-735 76 98, E-post: kemi@kemi.se**